

И УМЕТНИЦИ-ПОЧЕТНИЦИ ИЗЛОЖУВААТ ВО МУЗЕЈОТ НА СОВРЕМЕНАТА УМЕТНОСТ

Девастираноста на Музејот ги одредува и критериумите

Со ревитализацијата што треба да почне во идниот месец, Музејот радикално ќе ја измени својата дејност бидејќи ќе се создадат реални услови, вели

Емил Алексиев, директор на МСУ

ВЕСНА ИВАНОВСКА

Во Музејот на современата уметност во последните десетина години сè почесто се отвораат изложби на млади, непознати уметници. Некои од нив првпат го претставуваат своето творештво пред јавноста токму во Музејот на скопското Кале, врвната институција во која најчесто се претставува најдоброто од домашната и од светската современа ликовна сцена. Првиот човек на МСУ, Емил Алексиев, е категоричен дека тоа е резултат на кризата и руинираноста на објектот.

БЕЗ ПАРИ НЕМА СУПЕРИОРНОСТ

Уметникот Симон Шемов, професор на скопскиот Факултет за ликовни уметности, смета дека изнајмувањето на фоајето на МСУ за изложба на млад уметник е во ред, но ако таа не е дел од програмата на Музејот.

Знам дека во Музејот има изложби на најмлади уметници, кои тукушто дипломираше, во фоајето на Музејот. Тоа не е однапред планирано во нивната годишна програма. Така се поставени работите: уметниците сами си ги поднесуваат трошоците, а МСУ има профит. Сметам дека е во ред, ако изложбата не е дел од програмата на Музејот - вели Шемов.

Тој сепак смета дека треба малку да се причека младиот уметник прво да се докаже. Според Шемов, има инфлација од уметници што отвораат изложби, па за да се исполни програмата на МСУ се отвораат и изложби на млади уметници.

Но, Шемов главниот проблем го лоцира на друго место:

За да се постават нештата на таква висина како што прилега на МСУ, државата треба толку многу да го награди буџетот на институцијата што ќе се

овозможат услови да се прави висока селекција. Музејот има толку мал буџет што не може ништо да им понуди на ексклузивните уметници. За да се подобри програмата, треба да се зголеми буџетот. Музејот на современа не може да дојде до пари, затоа не може да се постави супериорно. Не е проблем дали младите автори треба или не треба да излагаат таму. Тоа ќе се реши само по себе, откако ќе се реши главниот проблем - вели Шемов.

ШАНСА ЗА МЛАДИТЕ УМЕТНИЦИ

Според уметникот Павле Кузманоски, Музејот на современата уметност, како и други институции во нашата земја, има програмска шема со определен број ликовни манифестации. Институцијата конкурира на годишната програма што ја распишува Министерството за култура, кое нешто прифаќа, нешто одбива.

Вработените во Музејот, како и во секоја друга институција, на составните на Управниот одбор предлагаат изложби и активности. Таму се прави првата селекција. Некои автори сами се пријавуваат да излагаат. Не ми се познати критериумите врз кои се гради програмата за некаква генерациона припадност или различност. Како институција од врвен ранг, МСУ има благородна должност да ги експонира проверените вредности од областа на современото ликовно творештво на поединци, групи или здруженија од земјава и од странство - вели Кузманоски.

Тој додава дека фактот што во последно време се отвораат први изложби на млади уметници во МСУ наведува на размислување дека Музејот можеби презема и улога на промотор на млад современ, талентиран уметник.

Не чекајќи младиот уметник да

Наскоро ќе ја измени својата дејност: Музеј на современата уметност

стекне извесна афирмација, Музејот презема ризик да биде институција што ќе му даде шанса на уметникот. Според какви критериуми се избираат тие млади уметници, треба да се разговара со тие што ги избираат. Лизгавиот терен за младиот автор се случува потоа. Ако за прв пат и по прв пат во својата кариера почне со изложба во МСУ, треба да ги пренебрегне усилбите за уште пожестокото и поактивно творештво, без разлика каде ќе ги реализира следните изложби. Младиот уметник не треба да се вообрази - смета Кузманоски.

КАТАСТРОФАЛНА СОСТОЈБА НА МУЗЕЈОТ

Според директорот на МСУ, Емил Алексиев, неспорен факт е дека во минатото Музејот ја загуби публиката (веќе не е важно од кои причини), а единствен начин таа да се врати во Музејот била да се почне со реализацијата на динамична програмска активност, со брзо менување на изложбите кои се, пред

ваква жална состојба за да мора да се бори за сопствениот опстанок? Совршено е јасно дека таквиот модел на работење едноставно не беше реален. Затоа и беше неопходно да се промени состојбата и да се создадат услови за нормално работење на Музејот - категоричен е Алексиев.

КОФИТЕ - ДЕЛ ОД ЕНТЕРИЕРОТ

Алексиев смета дека МСУ мора да биде место каде што се толкува стварноста и мора да се врати животот во Музејот. Затоа се залагал за отворен, жив музеј, музеј што пулсира во ритмот на стварноста, за музеј како место за симболична размена на уметничките и културните вредности, место на интеракција меѓу минатото и сегашноста, локалното и глобалното, националното и универзалното, но и како место од каде што почнува конкретна културна акција и каде што се поттикнува отворен дијалог со јавноста за сите актуелни прашања.

Се разбира дека можеме да говориме за судир на концепти што условно можат да се одредат како елитистички и популистички програмски концепт во водењето на програмската политика. Но, кажете ми како е можно да водите музеј доведен до ниво на урнатина во кој ви капе вода на главата и во исто време да зборувате за врвни естетски критериуми? Како да се води музеј без публика и дали Музејот требаше да симулира дека е врвна установа со врвни критериуми во услови кога е претворен во влажен и мрачен бетонски бункер каков што беше до пред некоја година? Изборот е драматичен и се сведува на тоа дали да го правите тоа што е реално остварливо или да не правите ништо, чекајќи да се создадат услови за да се оствари тоа што е идеално замислено - објаснува Алексиев.

Според него, наскоро, со ревитализацијата на МСУ што треба да почне во идниот месец, многу прашања ќе бидат делгасирани.

Музејот радикално ќе ја измени својата дејност од едноставна причина што за тоа ќе се создадат реални услови - вели Алексиев.